

EMLÉKEZTETŐ

A KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ

Huszonnegyedik lakhatási-foglalkoztatási regionális szakmai műhelyéről

- Helyszín:** Tégy az Emberért! Információs és Továbbképzési Központ (1088 Budapest, Szentkirályi u. 22-24.)
- Időpont:** 2010. október 27.
- Téma:** Foglalkoztatási formák, munkaszerződés, és a szerződések formai követelményei, tartalma II.
- Előadó:** Kocsisné Farnosi Hedvig
- Moderátorok:** Kemecsei Judit (regionális koordinátor, foglalkoztatási)
Varsányi Nóra (regionális koordinátor, lakhatási)
- Résztvevők:** jelenléti ív szerint

A műhely összefoglalóját néhány napon belül a www.foglakprojekt.hu, illetve a www.diszpercserportal.hu honlapon is meg lehet találni.

A témához kapcsolódó megbeszélés (előadások, vita, javaslatok, észrevételek) tartalmi összefoglalása:

A műhely első részében meghívott előadónk, Kocsisné Farnosi Hedvig (továbbiakban: K.F.H.) folytatta az előző műhelyen megkezdett előadását a magyarországi foglalkoztatáspolitikáról. Előadónk eredeti szakmai területe a foglalkoztatáspolitikai, az Állami Foglalkoztatási Szolgálatnál dolgozott több mint 30 évig, később lett szociális munkás.

A közérdekű, a közhasznú és a közcélú munkavégzés fogalmai, eltérő sajátosságai

- Közérdekű munka
- Közhasznú munka
- Közcélú munka

Megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása

- Lehetőségek, korlátok
- Rehabilitációs járadék
- Vissza nem térítendő költségvetési támogatások
- Védett munkahelyek
- Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatás
- Munkába helyezéshez, munkahelymegtartáshoz nyújtható támogatás

Aktív korúak ellátása: Rendelkezésre Állási Támogatás (RÁT)

A települési önkormányzat jegyzője, szociális rászorultság esetén, a jogosult számára megállapíthat több ellátási formát:

- időskorúak járadékát,
- alanyi jogon járó ápolási díjat,
- aktív korúak ellátását: rendszeres szociális segélyt, illetve rendelkezésre állási támogatást.

- **A RÁT és a rendszeres szociális segély alanya**
- **Jogosultság**

Jogosult az a személy, aki aktív korú (a 18. életévet betöltött, de a reá irányadó nyugdíjkorhatárt, illetőleg a 62. életévet be nem töltötte), és

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban részesül
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel legalább egy év időtartamig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet - ide nem értve a közfoglalkoztatást és az alkalmi munkavállalói könyvvél végzett munkát - nem folytat. A törvény alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.

A kérelmet: formanyomtatványon kell benyújtani.

A jogosultság megállapítható:

- az álláskeresői támogatás időtartamának kimerítésétől
- a keresőtevékenység megszűnésétől
- a rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől számított 12 hónapon belül benyújtott kérelem alapján.

Nagyon fontos, hogy felülvizsgálat is van kétévenként.

Nem állapítható meg annak a személynek, aki:

- előzetes letartóztatásban van, illetve börtönbüntetését tölti
- határ menti ingázó, kivéve, ha tartózkodási joga megszűnt
- gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesül
- álláskeresési támogatás megállapításához szükséges munkaviszonnyal rendelkezik
- katonai szolgálatot teljesít
- nappali rendszerben tanulmányokat folytat
- keresetpótló támogatásban részesül

▪ **Ellátás vagy munka**

Gyakran előfordul, hogy amikor egy RÁT-os ügyfélnek munkát ajánlanak fel, nem tudja/akarja elvállalni. Ilyenkor szembesíteni kell az ügyfelet, hogy mit jelent a „rendelkezésre állás”.

Meg kell szüntetni a támogatását annak a személynek, aki

- a felajánlott és megfelelő munkalehetőséget nem fogadja el
- a közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyát jogellenesen megszünteti
- a közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyt a munkáltató rendkívüli felmondással szünteti meg.
- akit a ÁFSZ – neki felróható okból – töröl a nyilvántartásából
- aki a megállapítási határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül nem kezdeményezi az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét
- nem köti meg az álláskeresési megállapodást
- rendszeres szociális segélyben részesül, és az együttműködési kötelezettséget neki felróható okból, 2 éven belül ismételtelen megszegi

Kérdésként elhangzott, hogy mi számít megfelelő munkának?

Válaszában K.F.H. elmondta, hogy az Ft. (Foglalkoztatási törvény) meghatározza, hogy ki a munkára kész állapotú. Ha valakinek gimnáziumi érettségije van, akkor az ennek megfelelő munkakör, vagy az eggyel gyengébb munkakör (jelen példában az általános iskolai végzettség) ellátható (tehát utcaseprésre kiközvetíthető). Orvosi igazolás kell, amennyiben egészségügyi okok miatt nem tudja elvállalni a felajánlott munkát.

Ellátás folyósítása kereső tevékenység mellett

Ha az aktív korúak ellátására jogosult személy (rendszeres szoc. seg., RÁT) nem a közfoglalkoztatásban, illetve nem alkalmi munkával végzett kereső tevékenységet kíván folytatni, és a bejelentési kötelezettségnek eleget tesz, részére

- a kereső tev. kezdő napjától számított 3 hónapig a mindenkori minimális öregségi nyugdíj legkisebb összegének (2010-ben 28.500 Ft.) 50%-át folyósítják
- ennek letelte után 3 hónapig a 25%-ot folyósítják.

A kereső tevékenység fennállását havonta igazolni kell.

Felmerült kérdésként, hogyha valaki megkapja a maximális időtartamra az álláskeresői járadékot, majd utána az álláskeresői segélyt, és lejár a 9 hónap, de nincs meg az egy éves együttműködése a Munkaügyi Központtal, akkor mi történik a maradék 3 hónapban, kap-e valamilyen ellátást?

K.F.H. válaszában elhangzott, hogy például átmeneti segélyt tud kérni. Közben beadhatja a rendszeres segély iránti kérelmét (rszs, rát) is, hiszen az álláskeresői ellátások lejártakor jogosulttá válik rá, nem kell ilyenkor kivárni az egy éves együttműködést.

Aktív korúak ellátásával kapcsolatosan a jegyző dönt: a jogosult részére **rendszeres szociális segélyt, vagy rendelkezésre állási támogatást** állapít meg.

Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.

Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a rendelkezésre állási támogatás, míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.

2009. január 1-től hatályos rendelkezés: azok a személyek, akik

- egészségkárosodás miatt nem képesek munkavégzésre
- vagy betöltötték az 55. életévüket
- vagy 14 éven aluli gyermekük napközbeni intézményi ellátását nem tudják biztosítani, **rendszeres szociális segélyben részesülnek.**

Összege 2010-ben: max. 60236 Ft-ot (a család tagjainak összjövedelmét veszik a kalkulációnál számítási alapul).

Az aktív korúak ellátására jogosult személyt arra az időtartamra, amikor

- közfoglalkoztatásban neki fel nem róható okból nem vesz részt **és** táppénzben vagy távolléti díjban nem részesül, vagy
- olyan képzésben vesz részt, amelyhez a foglalkoztatási törvény szerinti keresetpótló juttatást részére nem állapítottak meg,

rendelkezésre állási támogatás illeti meg. Ennek **havi összege** az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege (2010: 28.500 Ft/hó).

Hajléktalan személyek jogosultsága

A hajléktalan személy részére megállapított aktív korúak ellátására vonatkozó rendelkező határozat egy példányát az ellátást megállapító jegyző 5 napon belül megküldi a főjegyzőnek.

Ha a folyósított összeget a hajléktalan személy 3 hónapon át nem veszi át, a segély folyósítását a főjegyző szünetelteti, erről az ellátást megállapító jegyzőt tájékoztatja, aki dönt: fenntartja-e az ellátást, vagy megszünteti. Érdemes ezért az ügyfeleknek mondani, hogy vagy postán maradóra érkezzen a pénzük, vagy folyószámlára.

Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították - az állami foglalkoztatási szervnél kéri az **álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét** (általában ez már megvalósult), és **teljesíti** az elhelyezkedése érdekében megkötött **álláskeresési megállapodásában** foglaltakat, illetőleg **közfoglalkoztatásban vesz részt.**

A jogosult kötelezettsége:

- a személy köteles a közfoglalkoztatásban felajánlott munkát elfogadni, ha az szakképzettségének, iskolai végzettségének megfelel, vagy annál eggyel alacsonyabb
- oda-és a visszautazás 3 órát nem haladja meg, vagy 10 éven aluli gyermeket nevelő nő, vagy 10 éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi esetében a 2 órát nem haladja meg
- a várható kereset eléri a minimálbért, részmunkaidősnél az időarányos részt (az utazás ekkor a másfél óra)

A jogosultság felfüggesztése

A jegyző maximum egy hónap időtartamra felfüggesztheti a jogosultságot, vagyis büntetheti az ügyfelet.

Kérdésként hangzott el, hogy a RÁT-ot lehet-e szüneteltetni az ügyfél kérésére?

K.F.H szerint az önkormányzatnál lehet jelezni, hogy felfüggesztését kéri a RÁT-nak (pl. ha munkába áll). De ilyen esetben nem szüneteltetnek, hanem megszüntetnek.

Az ellátásra való jogosultság a megszüntetésétől számított 36 hónapon belül, az együttműködés teljesítése nélkül – amennyiben a jogosultsági feltételek fennállnak – ismételten megállapítható.

Kölesné Bukovics Zsuzsanna (továbbiakban: K.B.Zs.) a Munkaügyi Központból azt a tájékoztatást kapta, hogy 3 hónapig lehet kérni a segély szüneteltetését.

K.F.H. szerint valószínűleg a kolléganő a korábbi munka nélküli ellátás rövid idejű, 3 hónapos szüneteltetésére asszociált.

Felülvizsgálatot rendelhet el a foglalkoztató abban az esetben, ha a közcélú munkaszerződést a jogosult azért nem köti meg, mert keresőképtelenné vált.

Kötelező képzés

Ha az aktív korúak ellátására jogosult személy a 35. évét nem töltötte be és nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel, köteles olyan képzésben részt venni, amely az alapfokú iskolai végzettség megszerzésére irányul. A beiskolázásig terjedő időtartamra, ha az több, mint 30 nap, közfoglalkoztatásban vesz részt a személy.

Egy műhelyrésztvevő hozzászólásaként elhangzott, hogy a gyakorlati tapasztalatok azok, hogy az ügyfeleknek fel sem szokták ajánlani a továbbképzési lehetőségeket.

A közcélú munka megszervezése

a települési önkormányzat feladata. A közcélú munka megszervezését a települési önkormányzat társulás vagy más szervezet útján is végezheti. (pld.: Budapest Esély Nonprofit Kft.). A közcélú munkavégzésre - legalább hatórás napi munkaidővel, valamint legalább évi kilencven munkanap munkavégzési időtartammal - határozott idejű munkaviszonyt kell létesíteni. (A személy a Munka Törvénykönyve alá kerül!)

Előleg

A jogosult az ellátás terhére, előleg kifizetését is kérelmezheti a jegyzőtől, a kérelem a jogosultság időtartama alatt a hónap 5. napjától 25. napjáig nyújtható be. Mértéke a folyósított ellátás havi összegének legfeljebb 50 %-a, a döntést a jegyző a kérelem benyújtásától számított 3 munkanapon belül, egyszerűsített határozattal állapítja meg. Az előleget 6 egyenlő részletben kell majd levonni, ha a levonás ideje túllóg a jogosultság napján, akkor az a jogosultság utolsó napján egy összegbe esedékessé válik.

K.F.H. felhasználta a **Szántó Ilona** által készített **tájékoztatót**, hogy segítséget, támpontot nyújtson az önkormányzati ügyintézők számára a hajléktalan személyeket érintő szabályokról (pontos címe: Tájékoztató az aktív korú hajléktalan személyeket érintő speciális szabályokról). Ebben ír **az illetékesség meghatározásáról**.

„A hajléktalan személyek ellátása során elsődleges fontosságú annak megállapítása, hogy a kérelmező személy hajléktalannak tekinthető-e. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) 4. § (2) bekezdése szerint

E törvény 6. §-a és a II-III. Fejezet alkalmazásában hajléktalan a bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személy, kivéve azt, akinek bejelentett lakóhelye a

hajléktalan szállás.

A meghatározás alapján jellemzően két ponton fordulnak elő eltérő gyakorlatok:

- a bejelentett lakóhely értelmezésében és
- abban, hogy a hajléktalan szállásra bejelentett személyek hajléktalannak tekinthetők-e vagy sem.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. Törvény 5. § (2) és (3) bekezdése külön választja a lakóhely és a tartózkodási hely fogalmát.

(2) **A polgár lakóhelye:** annak a lakásnak a címe, amelyben a polgár él. A lakcímbeljelentés szempontjából lakásnak tekintendő az az egy vagy több lakóhelyiségből álló épület vagy épületrész, amelyet a polgár életvitelszerűen otthonául használ, továbbá - a külföldön élő magyar és nem magyar állampolgárok kivételével - az a helyiség, ahol valaki szükségéből lakik, vagy - amennyiben más lakása nincs - megszáll.

(3) **A polgár tartózkodási helye:** annak a lakásnak a címe, ahol - lakóhelye végleges elhagyásának szándéka nélkül - három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik.

(4) A polgár lakcím adata: bejelentett lakóhelyének, illetve tartózkodási helyének címe (a továbbiakban együtt: lakcím).

A fentiek alapján 3 esetben tekinthető a kérelmező hajléktalannak:

1. a kérelmezőnek a lakcímet igazoló hatósági igazolványa (lakcímkártyája) szerint **nincs bejelentett lakóhelye** (azaz nincs állandó lakcíme),
2. a kérelmezőnek lakcímet igazoló hatósági igazolványa (lakcímkártyája) szerint **csak településszintű lakóhelye van**,
3. a kérelmező **bejelentett lakóhelye a hajléktalan szálló** (tehát állandó lakcíme a hajléktalan szálló).

Arra a kérdésre tehát, hogy a kérelmező mely esetben tekinthető hajléktalannak, a választ a kérelmező lakcímkártyája adja: amennyiben a kérelmező rendelkezik bejelentett lakóhellyel (azaz van állandó lakcíme), nem tekinthető hajléktalannak. Ebben az esetben az állandó lakóhely szerinti települési önkormányzat az illetékes.

Ha a kérelmező nem azon a településen tartózkodik életvitelszerűen, ahol a bejelentett lakóhelye van, akkor a tartózkodási hely szerinti települési önkormányzat az illetékes. Például, ha valaki miskolci állandó lakóhellyel rendelkezik, ahol (mivel élethelyzetéből adódóan hajléktalanná vált) már nem ott él életvitelszerűen, hanem egy fővárosi hajléktalan szállón tartózkodik, akkor az ő esetében az a kerületi önkormányzat az illetékes, amelyik kerületben a hajléktalan szálló megtalálható. Az Szt. szabályai szerint ugyanis ez esetben a kérelmező nem tekinthető hajléktalannak, mivel van állandó bejelentett lakóhelye, és a hajléktalan szálló csak a életvitelét szolgáló hely, nem pedig a bejelentett lakóhelye.

A hajléktalan szállón tartózkodó személyek esetében fontos figyelembe venni azt a gyakorlati tapasztalatot, hogy a hajléktalan szállók többsége természetesen lehetőséget ad az ügyfelei számára, hogy a szálló címe

legyen a tartózkodási helyük, de a hajléktalan szálló, mint bejelentett lakóhely, nem mindenütt gyakorlat (tekintettel arra, hogy az ügyfélkörre jellemző a vándorlás, egy hajléktalan személy gyakran változtatja a tartózkodási helyét).

A főjegyző csak abban az esetben illetékes,

- ha a kérelmezőnek nincs állandó bejelentett lakóhelye és a fővárosban tartózkodik, vagy
- ha a kérelmező bejelentett lakóhelye a főváros területén lévő hajléktalan szállók egyike.

Az összes többi esetben a települési önkormányzat az illetékes, azzal a kitéttel, hogy csak a fentiekben meghatározott esetekben tekintheti hajléktalannak a kérelmezőt.”

K.F.H. szerint nem ajánlatos az ügyfeleket bejelenteni hajléktalanszállóra, mert a munkaadók körében nagyon ismertek ezek a szállók, eleve hátrányos helyzetbe kerülnek így az ügyfelek.

Kemecsei Judit hozzátette, hogy az intézményeknek kötelező bejelenteni 8 napon belül a szállókra klienseiket.

„Hajléktalan személyek együttműködési kötelezettsége és közfoglalkoztatása

Az Szt. 37/G § (6) és (7) bekezdése rendelkezik a hajléktalan személyek együttműködési kötelezettségéről:

6) A 35. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó hajléktalan személy

a) **számára az a települési önkormányzat szervez közcélú munkát, amelynek jegyzője az ellátásra való jogosultságot megállapította,**

b) együttműködési kötelezettsége az ellátást megállapító jegyző székhelye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervvel áll fenn.

(7) A 37/B. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó hajléktalan személy 37/D. § (1) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettsége azzal a települési önkormányzat által kijelölt szervvel áll fenn, amely jegyzőjének határozata alapján a főjegyző a rendszeres szociális segélyt folyósítja.

(8) Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot az (5) bekezdés szerint a főjegyző állapította meg, a (6)-(7) bekezdésben foglaltaktól eltérően

a) a 35. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó hajléktalan személy részére a fővárosi önkormányzat szervez közcélú munkát, és együttműködési kötelezettsége az általa megjelölt tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervvel áll fenn,

b) a 37/B. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó hajléktalan személy 37/D. § (1) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettsége a fővárosi önkormányzat által kijelölt szervvel áll fenn.

Fentiek alapján tehát a hajléktalan személy **együttműködési kötelezettsége** az ellátást megállapító jegyző illetékességi területén szolgáltató **munkaügyi kirendeltséggel vagy családsegítő szolgálattal van.** Ha a hajléktalan személy más településen tartózkodik életvitelszerűen, akkor az új tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnál nyilatkozatot kell tennie a tartózkodási helyének megváltoztatásáról (célszerű a régi tartózkodási helye szerinti

önkormányzatnál is bejelentést tenni a gyorsabb ügyintézés érdekében). Ellenkező esetben – bár már nem az ellátást megállapító települési önkormányzat illetékességi területén tartózkodik – továbbra is az ellátást megállapító jegyző illetékességi területén szolgáltató munkaügyi központ kirendeltséggel vagy családsegítő szolgálattal kell együttműködnie.

Amennyiben a hajléktalan személy számára az ellátásra való jogosultságot a főjegyző állapítja meg, együttműködési kötelezettsége **a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ Haller utcai kirendeltségével** (1096 Budapest, Haller utca 6.), illetve a főjegyző által kijelölt szervvel van. A főváros által az együttműködésre kijelölt szerv: **Budapesti Módszertani és Szociális Központ és Intézményei Együttműködési Csoportja** (1134 Budapest, Dózsa György u. 152).

Hajléktalan személyek **közcélú foglalkoztatásának** megszervezése annak az önkormányzatnak a feladata, aki az ellátásra való jogosultságot megállapította. Tehát vidéki önkormányzatok az illetékességi területükön tartózkodó hajléktalanok számára biztosítanak közcélú foglalkoztatást. A fővárosi önkormányzat azoknak a fővárosban tartózkodó hajléktalan személyeknek biztosít közcélú munkát, akik számára a főjegyző állapította meg az aktív korúak ellátására való jogosultságot.”

START program

▪ A Start program, célja

A START program lényege abban jelenik meg, hogy a kártyával rendelkező magánszemély foglalkoztatása esetén a munkaadót járulékkedvezmény illeti meg a foglalkoztatás időtartamára a kártya érvényességi idején belül. A program keretében **három típusú START kártyát** igényelhetnek a törvényi előírás feltételeinek megfelelő magánszemélyek.

▪ START-kártya

A program lehetőséget biztosít a pályakezdőknek a munkaerő-piacon nélkülözhetetlen munkatapasztalat megszerzésére, a munkáltatóknak pedig a fiatalok foglalkoztatásához kötődő járulékkedvezmény érvényesítésére.

Az a **pályakezdő fiatal jogosult** Start-kártya kiváltására, aki

- a 25. életévét, felsőfokú végzettség esetén a 30. életévét még nem töltötte be, **és**
- tanulmányait befejezte, vagy megszakította, **és**
- a tanulmányai befejezését követően első ízben létesít foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt, vagy ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyt és e jogviszony létesítését megelőzően megbízási szerződés, vállalkozási szerződés alapján vagy egyéni vállalkozóként sem végzett munkát.

A támogatás a program alanyainak személyéhez kötődő, két éves időtartamú, alanyi jogon járó járulékkedvezmény, amely azt a munkáltatót illeti meg, aki a jogosult személyt foglalkoztatja. A munkáltató a bruttó munkabért terhelő közterheket figyelembe véve az alábbi kedvezményekre jogosult:

- az első évben: a munkáltató a havi bruttó kereset 10%-át fizeti meg járulékfizetési kötelezettség címén,
- a második évben: a munkáltató a havi bruttó kereset 20%-át fizeti be járulékként.

A munkáltatók a járulékkedvezményt a **2010. január 1-ét követően** kiváltott START-kártyával történő foglalkoztatás esetében az alábbiak szerint érvényesíthetik:

- az **alap- és középfokú végzettséggel rendelkező vagy végzettséggel nem rendelkező pályakezdő fiatal foglalkoztatásakor** a munkáltatót a munkaerő-piaci járulék és tb-járulék összege helyett a foglalkoztatás első évében a havi bruttó kereset 10%-ának, második évében 20%-ának megfelelő fizetési kötelezettség terheli,
- a **felsőfokú végzettségű pályakezdő fiatal foglalkoztatásakor** a munkaerő-piaci járulék és tb-járulék összege helyett a foglalkoztatás első kilenc hónapjában a bruttó munkabér 10%-ának, azt követő három hónapjában 20%-ának megfelelő közterhet köteles a munkáltató megfizetni.

A munkaadó a kedvezményt az alap- és középfokú végzettséggel rendelkező vagy végzettséggel nem rendelkező pályakezdő fiatal esetében legfeljebb a kötelező legkisebb munkabér másfélszeres, felsőfokú végzettségű pályakezdő fiatal esetében a minimálbér kétszeres összegének megfelelő járulékalap után érvényesítheti. Az ezen felüli kereset után a munkáltató az általános szabályok szerint köteles a járulékot megfizetni.

A kedvezményre való jogosultság igazolása START-kártyával történik, melyet az állami adóhatóság állít ki a jogosult kérelmére.

▪ **START PLUSZ kártya**

kiváltására jogosult az a személy:

- aki a gyermekgondozási segély (gyes), a gyermekgondozási díj (gyed), a gyermeknevelési támogatás (gyet), valamint ápolási díj folyósításának megszűnését követő egy éven belül (365 nap) foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt kíván létesíteni, vagy
- aki a gyermek egy éves korának betöltését követően, a gyermek után igénybe vett gyes folyósítása mellett kíván munkát vállalni, feltéve, hogy foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban nem áll.
- illetve az a tartósan álláskereső személy, akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilván tart a START PLUSZ

kártya igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapja, pályakezdő álláskereső esetében nyolc hónapon belül legalább hat hónapja.

A munkaadót illető **járulékkedvezmények**

- tételes egészségügyi hozzájárulás alóli mentesség,
- az 1% munkaadói járulék és 26% tb-járulék együttes összege helyett a foglalkoztatás első évében a bruttó munkabér 10%-ának, második évében 20%-ának megfelelő fizetési kötelezettség.

A munkaadó a kedvezményt legfeljebb a kötelező minimálbér kétszeresének megfelelő járulékalap erejéig érvényesítheti. Ha a munkavállaló munkabére a kötelező legkisebb munkabér kétszeresét meghaladja, az azt meghaladó összeg tekintetében az általános járulékfizetési szabályokat kell alkalmazni. A munkaadó a kedvezményre abban az esetben jogosult, ha a foglalkoztatás időtartama a 30 napot meghaladja és a munkaidő legalább a napi négy órát eléri.

Ha a START PLUSZ kártya érvényességének időtartama két évnél rövidebb, az érvényességi időtartam első 12 hónapjára a kedvezőbb járulékfizetési lehetőséget kell alkalmazni.

A kedvezmény a munkaadót abban az esetben illeti meg, ha a kedvezmény igénybevételére jogosító személy a munkába lépést megelőző napon rendelkezik START PLUSZ kártyával, vagy azt helyettesítő igazolással.

A **kártya érvényességének időtartama** a kiállítás keltétől számított **két év**, de legfeljebb a kiállítás keltétől az igénylő gyermekgondozási segélyre való jogosultságának megszűnéséig terjedő időszak. Ezért érdemes az ügyfeleknek ezt akkor kiváltani, amikor már konkrét munkalehetőségük van.

A gyes melletti foglalkoztatáshoz igénybe vett START PLUSZ kártya érvényességi idejének lejártát követően a gyes folyósításának megszűnését követő foglalkoztatáshoz újabb kártya nem váltható ki.

Ha a START PLUSZ kártya érvényességi ideje alatt újabb gyermek születik, a következő kártya kiváltására a legfiatalabb gyermekre tekintettel kerülhet sor.

▪ **START EXTRA kártya**

kiváltására jogosult

- az a tartósan álláskereső, aki az igénylés időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként volt nyilvántartva és az 50. életévét betöltötte,
- az a tartósan álláskereső, aki az igénylés időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként volt nyilvántartva és életkorra való tekintet nélkül legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

- a rendelkezésre állási támogatásra jogosult álláskereső, akit az igénylés időpontjában az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart, és rendelkezésre állási támogatásban részesül.

A támogatás a program alanyainak személyéhez kötődő, két éves időtartamú, alanyi jogon járó, vissza nem térítendő járulékkedvezmény, amely azt a munkáltatót illeti meg, aki a jogosult személyt foglalkoztatja. Az érvényes START EXTRA kártyával rendelkező személy foglalkoztatása esetén a munkaadót a következők szerint illeti meg járulékkedvezmény:

- a foglalkoztatás első évében a munkáltatónak nincs járulékfizetési kötelezettsége,
- a foglalkoztatás második évében a 27%-os társadalombiztosítási járulék együttes összege helyett, a bruttó munkabér 10%-ának megfelelő járulékfizetési kötelezettség személy a kártya ismételt kiváltására, amíg el nem éri a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt.

Egyéb

▪ Nyugellátásban részesülő személyek kereső tevékenysége

Az, aki 2007. december 31-én már öregségi, öregségi jellegű nyugdíjban részesült, keresőtevékenységet folytathat kereseti korlátozás nélkül. 2010. január 1-jétől a nyugdíj és a kereset együttes igénybevételére vonatkozó korlátozás kizárólag a 2008. január 1-jétől nyugellátásban részesülő, az öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött öregségi, öregségi jellegű nyugdíjban részesülőkre terjed ki. Az éves keretösszeg a minimálbér 18-szorosa, 2010-ban 1.323.000 Ft.

Akik társas vállalkozóként kiegészítő tevékenységet folytatnak, és a fizetendő nyugdíjjárulék alapjuk meghaladja a keretösszeget, az éves keretösszeg elérését követő hónap első napjától az adott tárgyév december 31-éig, de legfeljebb az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig a nyugdíjfolyósító szervnek a nyugdíj folyósítását szüneteltetnie kell.

▪ Migráns munkavállalók szociális biztonsága az Európai Unió tagállamaiban

Magyarország 2004. május 1-vel csatlakozott az Európai Unióhoz.

Az Európai Unió céljaként megfogalmazott **négy szabadságelvet** - az áruk, a szolgáltatások, a tőke és a személyek szabad áramlása - az alapító szerződés tartalmazza.

A munkavállaló azzal, hogy egy másik tagállamban vállal munkát – külön szabályozás nélkül – **hátrányosabb helyzetbe kerülne**, mint az, aki megszakítás nélkül egy ország társadalombiztosítási rendszeréhez tartozik. Az új munkahelye szerinti országban bizonyos ellátások megszerzéséhez bizonyos várakozási idő leteltével juthatna csak hozzá, vagy két országban kell járulékokat fizetnie, vagy éppen ellenkezőleg

egyik országban sem terjedne ki rá a szociális biztonsági ellátásokat biztosító járulékfizetési kötelezettség.

Védelem nélkül maradna az a dolgozó, aki egy olyan tagállamban dolgozik, amelyben a társadalombiztosítási rendszer az állandó lakóhellyel rendelkezőkre terjed ki és olyan államban él, melynek társadalombiztosítási rendszere az adott országban munkát vállalókat öleli fel.

Kettős védelmet eredményezne az, ha valaki egy olyan államban dolgozik, amelynek társadalombiztosítási rendszere minden foglalkoztatottra kiterjed és olyan államban él, melyben a társadalombiztosítás az állandó lakóhellyel rendelkezőket öleli fel.

Az országhatárokat átlépő – migráns – munkások foglalkoztatásának két következménye lehet.

Egyrészt előfordulhatna, hogy megszakad a korábbi munkahelye szerinti országban lévő szociális biztonsági jogviszonya, másrészt, hogy abban az országban kellene járulékokat fizetnie, melyben csak rövidebb időt szándékozik eltölteni és így esélye sem lenne az ellátások igénybevételeire.

Az Európai Unióban a tagállamok szociális védelmi rendszerei **nem harmonizáltak**, a jogosultság feltételeiről, az ellátások köréről, azok színvonaláról, illetve a finanszírozási forrásokról, a járulékok mértékéről a tagállamok szabadon döntenek. E szuverenitásukról a tagállamok nem kívánnak lemondani és a gyakorlat azt mutatja, hogy szigorúan ragaszkodnak a hagyományokon alapuló jogintézményeikhez.

A **harmonizáció helyett** a szociális biztonság területén a **koordináció elve érvényesül**, amely az előbb felsorolt problémákra kíván megoldást nyújtani.

A koordináció négy alapelve:

1. Csak annak az országnak a jogrendszere vonatkozik a dolgozóra, ahol dolgozik, függetlenül attól, hogy hol van az állandó lakhelye - (Lex loci laboris).
2. A nemzeti hovatartozástól független egyenlő bánásmód: az Európai Unió bármely tagállamának dolgozói azonos elbánásban részesülnek az adott ország saját állampolgáraival.
3. Szerzett jogok megtartása: az egyik tagállamban **szerzett jogokat a polgár magával** viheti a másik tagállamba (ennek alapja az ellátások „exportja”, azaz átvitele, átutalása a másik tagállamba);
4. Biztosítási idők összeszámítása: a különböző tagállamokban szerzett jogosultsági idők összeszámítása. (pld. álláskeresői járadékra jogosultság, nyugdíj, stb.)

Szociális biztonság: a betegséggel, anyasággal, öregséggel, rokkantsággal, hátramaradottakkal, munkahelyi balesetekkel, foglalkozási megbetegedésekkel, munkanélküliséggel kapcsolatos ellátások és a

családi ellátások. Nem vonatkozik viszont a szociális segélyekre és a háborús áldozatokra vonatkozó támogatási rendszerekre.

Kiküldött munkavállalók, önálló vállalkozók

Amennyiben egy munkáltató munkavállalóját egy másik tagállam területére küldi ki, vagy egy önálló vállalkozó tevékenységét egy másik tagállamban fejti ki, akkor a másik tagállamban történő munkavégzés ellenére a dolgozó, önálló vállalkozó továbbra is a kiküldő állam jogszabályai szerint lesz biztosítva úgy, mintha továbbra is ennek a területén dolgozna. A kiküldetés időtartama 12 hónap lehet, melyet egyszer, újabb 12 hónappal, meg lehet hosszabbítani.

A kiküldetés igazolására szolgáló nyomtatvány (E 101) igazolja a munkavégzés helye szerinti ország illetékes hatóságának, hogy adott dolgozó továbbra is abban az államban marad biztosított, amelyből kiküldték és azt, hogy a munkavégzés helye szerinti országban mentesül a járulékfizetési kötelezettség alól.

Két vagy több tagállamban történő foglalkoztatás

Amennyiben a munkavállaló egyidejűleg több tagállamban vállal munkát, akkor annak az államnak a jogszabályait kell alkalmazni, amelyben a munkavállaló állandó lakóhelye van, feltéve, hogy ebben a tagállamban is végez munkát.

Ez a szabály megfelelően irányadó az önálló vállalkozókra is. Ha az illető munkavállaló több tagállamban is végez munkát, de egyikben sincs lakóhelye, akkor annak az államnak a joga lesz az irányadó, melyben a munkáltató székhelye van, illetve a vállalkozásnak bejegyzett irodája van. Önálló vállalkozók esetében annak az államnak a jogát kell alkalmazni, melyben az önálló vállalkozó tevékenységének túlnyomó részét folytatja.

Amennyiben az illető személy munkavállaló az egyik tagállamban és ezzel egyidejűleg egy másik tagállamban önálló vállalkozó, akkor rá, a fő szabály szerint, annak a tagállamnak a joga lesz az irányadó, melyben a munkaviszony keretében alkalmazzák. olyan részletes szabályokat

Amit összességében fontos megjegyezni: az uniós állampolgároknak ugyanolyan jogosultságaik vannak, mint bármelyikünknek.

Varsányi Nóra hozzáfűzte mindehhez az EU-s jogszabályokat a lakhatásra vonatkozóan: az ügyfél 3 hónapig tartózkodhat hajléktalanszállón, amennyiben a regisztrációs kártyát nem kéri meg.

▪ Hajlék nélküli személyek munkavállalása, a társadalmi és munkaerő-piaci integráció támogatása a Máltai Szeretetszolgálat Álláskereső Irodájában

A Ladik utcában 3 évig működött az iroda. 2007. április 2-től nyílt meg, egy hónap felkészülési idő volt. A szándék a hajléktalan ügyfelek segítése volt, de egy idő után nem hajléktalan emberek használták, hanem a

környékbeli lakosság, akik munkát kerestek. A hajléktalan ügyfelek fokozatosan elkoptak, mert nem klasszikus melegedőként működött, szigorúbb szabályok voltak, visszakérdeztek az ügyfeleknél, hogy mit tettek az elhelyezkedés érdekében az eltelt időszak alatt.

Céljuk a személyre szabott szolgáltatás volt, ami nagyon időigényes, azonban eredményes. A hajléktalan embereknek megadott tisztelet, elfogadás nagyon fontos, amihez szakmai ismeretnek, tudásnak kell kapcsolódnia. Ahhoz, hogy naprakészek legyenek, rengeteg befektetett energiára volt szükség, a reggel 8 órai nyitásnál friss állásokkal kellett rendelkezniük (nem minden friss állás aktuális – ezeket is szűrni próbálták). Szórólapon nem terjesztették a létezésüket, inkább szóban terjedt az iroda híre.

Hat fővel (ebből 3 fő önkéntes) működött az iroda, ami végül likviditási gondok miatt szűnt meg. A három év alatt 2000 ember fordult meg náluk, ebből 23-25 %-ot el tudtak helyezni. Ennél jóval nagyobb az a szám, akinek emberileg tudtak segíteni.

Az előadás végén K.F.H megadta elérhetőségeit bármilyen felmerülő kérdés esetén: Kocsisné Farnosi Hedvig 06-30-853-6165 hedvig@rubicom.hu

Továbbá kiegészítésként elküldött még egy információs anyagot (*csatoljuk: czomba prez 1026s.ppt*), hogy a műhely résztvevői tájékozódni tudjanak. Dr. Czomba Sándor (Foglalkoztatáspolitikáért felelős Államtitkár): Közfoglalkoztatás 2011.

Az előadás után Kemecsei Judit (továbbiakban: K.J.) beszélt a **helyi települési koordinációról**, amelynek célja, hogy az adott településen, ahol a szervezet működik, olyan koordinációs csoport jöjjön létre, ami a különböző szervezetek (rendőrség, önkormányzat, jegyző, munkaügyi központok, családsegítők, védőnői hálózat, stb.) közötti együttműködést elősegíti, közös gondolkodásra sarkall annak érdekében, hogy a kliensek helyzete jobb legyen.

A helyi települési koordináció **kötelező elem**, a nyertes szervezeteknek **legalább évente kétszer** kell helyi települési koordinációval kapcsolatos programot szervezniük. Az együttműködés módja, szintje helyenként különböző lehet, függ az adott települési viszonyoktól. **Idén legalább egy alkalommal** kellene helyi települési koordinációs programot szervezni, aminek működési formája a munkacsoport lehet.

Minimális együttműködésnek számít pl. az, ha a TÁMOP 5.3.3-as nyertes szervezet leül a Munkaügyi Központtal tárgyalni és ezt dokumentálja.

Az adminisztráció, elszámolás módja: 1 db **jelenléti ív**, valamint **1 db emlékeztető** megírása és eljuttatása a kiemelt projekt munkatársainak. Az elszámolás határideje: **2010. 11. 30.**

A helyi települési koordinációról röviden:

A referensek települési szinten szervezik a társadalmi integrációhoz szükséges együttműködések, és kapcsolatot tartanak az integráció feltételeit helyi szinten alakító szereplőkkel: munkaügyi kirendeltséggel, képző intézményekkel, munkaadókkal, családsegítővel, egészségügyi szolgáltatókkal, a helyi települési koordináció munkacsoportjába bekapcsolódó más intézményekkel.

A helyi települési koordináció azoknak a helyi- települési, kistérségi -, hajléktalan emberek társadalmi integrációjának előremozdítását befolyásoló szereplőknek a megszólítását, az integráció folyamatába történő bevonását, annak érdekében történő mozgósítását célozza, akik a hajléktalanellátás peremfeltételeit kívülről, a befogadó közeg felől alakítják. A helyi települési koordináció működési formája a munkacsoport lehet, melynek résztvevői

- az önkormányzat,
- egyházak,
- lakossági civil szervezetek,
- egészségügyi szolgáltatók,
- hatósági intézmények,
- munkáltatók,
- a hajléktalanság „beszállító intézményei” (börtönök, pszichiátriák, gyermekvédelmi intézmények),
- a szociális szakma társszervezetei.

Ily módon tagjai lehetnek polgármesterek, alpolgármesterek, képviselőtestületi tagok, rendőrség, polgárőrség, vállalkozók, orvosok, nevelőtisztek, családgondozók, civil közösségek tagjai, szociális szakemberek. A helyi munkacsoportokat a TÁMOP-5.3.3. projektek vezetői és referensei szervezik, lehetőleg legalább negyedévente összehívva tagjait.

Dávid István szakmai vezető hozzátette: a cél az lenne, hogy ahol nincsenek együttműködések, ott kezdődjenek el. Ahol vannak, ott viszont lehet a meglévőre alapozni.

Két szervezet is jelezte (Kiút Egyesület, Máltai Szeretetszolgálat), hogy keresték őket a központi Munkaügyi Központból a TÁMOP 5.3.3-as pályázatuk kapcsán. Pontosan nem derült ki, mi volt a megkeresés oka, valószínűleg együttműködési megállapodást akartak a szervezetekkel kötni.

K.B.Zs. kérdezte, hogy **hol esik a helyi települési koordinációval kapcsolatos teendőkről szó** a pályázatban?

Válaszként K.J. elmondta, hogy a kiemelt projekt (TÁMOP 5.3.2) megvalósíthatósági tanulmányában van szó erről, a referensi feladatok

között szerepel (ld. aláírt megbízási szerződést, valamint a szerződés aláírása előtt a referensi feladatokról csatolt leírást, ami a 2010. 10.29-én kiküldött e-mail csatolmányában is elolvasható: referensi-feladat-helyi-települési-koordináció.doc utolsó oldala).

K.J. beszélt **a november 15-18.** között megrendezésre kerülő **képzésről**, ami **a referensek számára kötelező**. Budapesten, 3 helyszínen (Kocsis utcai szálló, Szobi u., Szentkirályi u.), 4 napon keresztül zajlik majd az oktatás. Ez egy 30 órás tanfolyam, ennek megfelelő akkreditációs pontot ér (35 pont). A képzési felhívásban – melyet a műhely után, 2010. október 29-én szintén kiküldtünk e-mailben – szerepel a tematika is.

Az étkezés biztosítva van, a tanfolyamon a részvétel ingyenes. A vidékieknek szállást és utazási költséget tudunk téríteni (egy alkalommal, oda-vissza, számlás, teljes árú jeggyel elszámolható) vonattal vagy távolsági busszal. A budapestiek útiköltség-térítése nem megoldható.

A műhely további részében Varsányi Nóra (továbbiakban: V.N.) visszatért az előző műhelyen felmerült kérdésekre.

A Magyar Vöröskereszt több kérdést is feltett. A válaszokat V.N. összegyűjtötte, ezeket a dokumentumokat csatoltan átküldjük.

Egyrészt **a bérleti szerződés** kérdésköre kapcsán merült fel, hogyha **munkásszállóval köti a szervezet**, milyen sablonon történjen, erre segítséget kértünk a Menhely Alapítvány munkatársától, Kártyás Iréntől, aki - többek között - a bónos lakhatási támogatási rendszert működteti. A szerződésből készített V.N. egy sablont (*szállásszerződés sablon munkásszálló-szervezet1.doc*), ami keretet ad, emellé érdemes csatolni az egyénnel kötött külön szerződést, megállapodást. A munkásszálló kiad egy számlát, ami mellé kell tenni a támogatott ügyfél önrészét igazoló számlát is.

A szállásszerződés 6. pontjára (dőlt betűs rész) érdemes odafigyelni! Ez azt tartalmazza, hogy hogyan igazolja az ügyfél, hogy a programban van? V.N. szerint ez kivehető pont, a TÁMOP 5.3.3-ban nem kell feltétlenül ilyen igazolás.

Ungvárszky Pál (Máltai Szeretetszolgálat) szerint azonban nem árt előre védekezni, jó ha előre megküld egy listát a szervezet a munkásszállónak. Vagy érdemes hetente frissíteni a névsort, hogy illetéktelenek ne kerüljenek be.

V.N. hozzátette, hogy a Menhely Alapítványnál ezt úgy oldják meg, hogy napi listában kérte a szervezet, hogy igazolja le a munkásszálló azokat, akik aznap ott aludtak, és a programban részt vesznek.

K.B.Zs. megosztotta a többiekkel a Kiút Egyesület gyakorlatát: a munkásszálló kiállít számukra egy számlát, ami az ügyfelek önrészét is részletezi személyre lebontva. Pl. ha a havi lakhatási költség 25 000 Ft, és ebből 20 000 Ft-ot fizet a Kiút Egyesület, akkor a fennmaradó 5000 Ft az

üggyfél önrésze. A teljes időszak alatt összesen a lakhatási költségek 1/3-ad részének kell önrészként összegyűlnie egy adott üggyfélnél.

Elhangzott az előző műhelyen Sebesy Esztertől (aki sajnos most a műhelyen nem tudott részt venni) kérésként az is, hogy **bérleti szerződés mintát** küldjünk: a 6.2-es melléklet ezt tartalmazza (dokumentációként ki lett küldve nyáron a szervezeteknek, de most csatoljuk újra).

A bérleti szerződés tartalmának a milyenségére nem tér ki a feltételrendszer és a pályázati felhívás sem, viszont a szakértői anyagok meghatározzák, hogy mivel tudjuk az üggyfelek érdekeit képviselni. A bérleti szerződés-minta is ezen szempontok figyelembe vételével készült. Amennyiben S.E. kérdése arra vonatkozott, hogyha **az intézmény magánszeméllyel** köt szerződést, arra komplett (ÖKA jogász által kidolgozott) bérleti szerződésmintát a BMSZKI honlapján lehet találni, csatoltan elküldjük.

A gyakorlati tapasztalat az, hogyha a **szervezet** köt szerződést a **bérbeadóval** és a támogatottat nem terheli semmilyen felelősség, akkor a szervezet beperelhető és átverhető (pl. lelakott lakás, összegyűlt kifizetetlen közüzemi számlák, stb...).

Horváth-Takács Katalin kérdése az volt, hogyha a személy köt személylyel bérleti szerződést, és belekerül a szervezet, mint számla-kérő, (hiszen fizeti a bérlőnek a lakhatási támogatás részt), akkor a főbérlő hogy ad számlát a szervezetnek?

V.N. szerint nem kell, hogy a számla a szervezet nevére szóljon, csak a bérleti szerződéssel+egyéb kötelező TÁMOP-os dokumentummal igazolva legyen, hogy a támogatott üggyfél a programban van. Ha a szervezet köt egy együttműködési szerződést az üggyfelével, az ő nevére kiállítható egy pénztári bevételi és kiadási bizonylat. Az intézmény a kiadási bizonylattal is tudja igazolni, hogy az összeget a Támogatottnak átadta.

A bérbeadó pedig, ha van adószáma, kiadhat számlát/nyugtát, ha nincs adószáma, akkor egyéb számviteli bizonylatot. Ezeknek az átvételi bizonylatoknak a másolatát szükséges lenne csatolni az egyéni gondozói mappához. Érdemes a bérleti szerződésben is utalást tenni, hogy milyen mértékben nyújt támogatást a szervezet.

V.N. kérte, hogyha a szerződések kapcsán valakiben felmerül még kérdés, e-mailben tegye fel.

Arra az előző műhelyen feltett kérdésre vonatkozóan, hogy az **APEH fele milyen kötelezettségeik** vannak a főbérlőknek, V.N. az APEH kontakt centerétől kapott választ (csatolva: *Apeh információk ingatlan bérbeadásáról.doc*). A telefonos menü nyomógombjain nem könnyű kiigazodni, de a csatolt anyagban szerepel, hogyan lehet eljutni az ügyintézőig és az érdemi válaszig. A tájékoztató füzetben (*10-ingatlan-*

berbeadasa.pdf) pedig megtalálhatók a 2010-es ingatlan bérbeadási szabályok, valamint 2010. 09. 20-i kiegészítő információkat is tartalmaz. Az adószám kérdése kapcsán: bizonyos esetekben nem kell külön adószámot kiváltani, és számlát kiadni, elég a pénztári bevételi és kiadási bizonylat. Számlát és nyugtát azonban csak adószámmal lehet kiállítani. Nyomtatványboltokban azonban nem mindenütt adják ki a bevételi/kifizetési bizonylatot.

A lakhatási referensektől kérdezte V.N., hogy átnézték-e a lakhatási feltételrendszert, amiről előző műhelyen megállapodtak. Mivel nem nézte át senki a jelenlévők közül, így erről a műhelyen nem esett szó. V.N. kérte, hogyha a lakhatási referensekben maradt bármilyen kérdés, e-mailben tegyék fel.

Végezetül egy információ: az ESZA Nonprofit Kft. által szervezett **TÁMOP-5.3.3-08/1-2 monitoring információs nap** 2010.11.09-én lesz a Corvin Hotel Főnix termében. Cím: 1094 Budapest Angyal utca 31. Időpont: 13:00 - 16:00-ig.

Készítette: Rónyai Zsófia